

Pomhaj Bóh

Časopis ewangelskich Serbow

Budyšin, meja 1994
lětnik 44

5

Bože słowo za nas

**Wostawajmy při wuznaću nadźije a njemotajmy so;
přeťož swěrný je tón, kiž je nam slubjenje dal:**

Jezus Chrystus (list na Hebr. 10, 23)

Móžeš přeswědčiwu wotmołwu dać, čehodla sy křesćan? Snano prajiš: Sym křesćan, dokelž nochcuso wotsalić wot swojeje swójbneje tradicije. Druha možnosť by byla, zo pokazuješ na lěpšiny a wosebitosće křesćanskeho žiwjenskeho wašnja.

Što lubi so mi na křesćanstwje? Tola předewšěm, zo posrědkuje so přez njo dobre poselstwo wo dobyčerskim žiwjenju, kotrehož awtor je Jezus Chrystus, ale kotrež so počahuje runje tak na wšitkich čłowjekow. Wězo je tutón ewangelij naše zhrmadne wjesele. "Chcemy wšitcy wjeseli być", spěwamy wot jutrow sem zaso na kemšach, we wosadnych kruhach, na nabožinjce a tež doma zhrmadnje. Njemóžemy prawje spokojom być, hdyž nimamy žiwych wokoło nas. Garantowanje hižo nětčišeho žiwjenja je naše najwutrobnije přeće. Paršonsce njemóžeš sej předstajić, zo njebudžeš jónu wjacje žiwy. Najwjacje ludźi by najradšo před tutym wosudom čeknyło. Tosu w přemim rjedže ći, kotřiž žaneje nadźije nimaja, při čimž wotwisuje tuta wot wěry, a to wot praweje.

A naša křesćanska wěra je dobyće, kotrež je swět přewinyło. Wšo leži zakótwjene w Zbóžniku swěta, Jezom Chryšće. Hnydom myslimy tu na kótwicu. A naš wobraz, naše přirunanje ma zwuraznić, zo tuta wosebita kótwica ležo wostawa na wšitke časy. Takle je Boža wola. Na Božim skutku so nihdy ničo njepřeměni. Zdobom je přez Jezom Chrysta tež naše žiwjenje wěste, twoje a moje. Pola Boha plaći to.

We wšědnym wobchadze z

ludźimi je wězo tak, zo samo twjerde fakty na wobmyslenje trjehja. Knjezowy skutk při tym wuwzaća njećini. Štož so w mjezsobnej bjesadze jako wobmyslenje wobhlada, je w rěči wěry dwělowanje. Byrnjež nochcemy to připóznać, nastawaja dwěle na tym, štož je naš Knjez dokonjał a z tym za nas dokonjał. Wobzarujemy drje tež, hdyž tča druzy a předewšěm swěrní wosadni a kemšerjo njejacpy we hlubokim zadwělowanju, hdyž su nadobobjeznadžijni. Ale čim hórje je to, hdyž ja dwěluju na příklad na horjestawanju mrtwych abo na tym, zo je Jezus Chrystus tón, komuž je data wša móc na njebjcu a na zemi. Nadběh dwělow njeje hakle wosebitosć našeho časa. Słyšo mēsačne hrono za meju pytnjemy, zo hrožeše tutón strach hižo přemim křesćanam.

Pod kotrym aspektom mamy dwěle na zakładnych wěrnoscach našeje křesćanskeje wěry widzeć? Pola někotrych ludźi počahuja so tute jenož na tutu abo tamnu formulaciju we wěrywuznaću. Tuž měni jedyn: Ja mam Jezusa drje za wobdźiwana hódneho čłowjeka, kiž skutkowaše cyle w zmysle Boha, nic pak wón, ale jenož jeho słowa su žiwe a dawaja ludžom impulsy. Jelizo takle argumentuješ, scěhuja bórže chutne dwěle na tym, hač pak su tute słowa najlěpša rada za nas džensa. Hdyž na Božu radu bóle njemysliš, ale jenož na něčeju radu, stejiš hižo na spočatku tak mjenowaneje krizy we wěry.

Ja sym so za čas studija samo zetkał z jednym studentom bohosłowstwa, kiž je mi powědał

wo swojej hłubokej krizy wěry. Bohudžak je wón w njej přeťrať. To běše tež pola mnohich druhich hižo tak.

Što do scěwkwow móža tajkehole razu krizy měć? Tola w poslednjeje instancy wotwobroćenje wot cyrkwy. Štož so wot nas žada a wočakuje, je wutrajnosť a přeťraće. Při tym hodži so wuchadžeć wot Jezusoweje njechabłateje swěrnosće. Žadyn wokomik njeje wón dwělowať na prawosći swojeje wumóžerskeje misije, hačrunjež ewangelisća a japoštoľjo powědaja wo jeho bēdženju hladajó smjerći do woblića.

Dokelž je Jezus, naš Zbóžnik a Wumóžnik, swěrný, móžeš z nim ličić, móžeš so na njeho spušeć kóždy čas. Hdze namakamy mjez nami spošćomnych ludźi?

Naša swěra je za nas poprawom zdobom tež pruwowanske polo našeje swěrnosće. Z pomocu wěry so posylujuje naša twjerdosć. Něchtó nas drje wusměšuje prajo, zo smy zasakli, zo njejamy so powučić, zo smy religiozni fanatikarjo.

Wězo měnja so časy a poměry. Tuž ma naše wuznaće tež wšelke formy. Jezus Chrystus pak je jako srjedzišćo přeco předku. Štož dopokazy našeje swěrnosće nastupa, chcemy so dopomnić na dwaj zjawaj w našim lětstotku. Myslmy najprjedy na wuznawarsku cyrkej w Němskej za nacistiski čas! Myslmy pak tež na cyrkej mjelćenja we wuchodoeuropskich krajach! Po namócnym zamknjenju a wotbagrowanju mnohich cyrkwjow pěstowaše pobožny lud swoju swjatu křesćansku tradiciju doma dale. Za nju njejsmy ani čłowjekam ani knježerstwu zamołwići, ale Knjezej, kiž wě, hač smy swěrní we wuznaću swojeje nadźije.

Ty prajiš: Křesćan sym. / Hač žiwjenje pak twoje / za to, štož wudawaš / ći swědćenje da swoje? / Tuž z tobu derje stej, / ja žadam, štož ty chceš, / we cyłym žiwjenju / być tajki křesćan tež.

Feustel

Powitanje meje

*Witaj, witaj meja!
Kwětki z tobu džeja,
sy jim pěstoňča,
pyšnych šatkow maja,
nejko chichotaja,
slódko wonjeja.*

*Witaj, witaj meja!
Štomy kwasne steja,
sy jim debjerka,
a hdyž kćewki zhubja,
slódných darkow lubja,
połnych slóđenja.*

*Witaj, witaj meja!
Ptački ćikoceja,
sy jim kubłarka,
picy poľno maju,
hrajku nejnu hraju,
džaki spěwaja.*

*Witaj, witaj meja!
Starcy wožiwjeja,
sy jim křewjerka,
milši wětrašk wěje,
bože slónćko hrěje,
chribjet wohrěwa.*

*Witaj, witaj meja!
Zradna budže reja,
sy ji hudzerka,
na wjeršk rubješkaty,
horka zehrawaty,
hólcý čampaja.*

Jan Radyserb-Wjela

Foto: Wirth

Markowy nastawk

Džěci pisaja w nabožinje nastawk. Tema rěka: Naša cyrkej. Tež Marko pilnje pisa. Ale, ow jej, kelko zmylkow při tym napara! Hač je namakaće? Možece je sporjědec?

Naša cyrkej

Cyrkej je dom, w kotrymž farar bydli. Kemše swjeća so na farje. Tež křcizna, kwasy, konfirmacije atd. su přeco na farje.

Naša cyrkej je jara wulka. W njej stej wjele ławkow za kemšerjow. Tute ławki rěkaja łubja.

Přeco wosrjedź kemšow zwonja zwony. Zwony wisaja

we wołtarnišću. Farar ma na kemšach čornu drastu zwoblěkanu, kotraž rěka frak.

Při přėdowanju stej farar na dupje. We wołtarju je woda za křcizna. Klětka je přeco wupyšena: Na njej swěća so swěćki a steja wazy z kwětkami.

Kantor wšitko za kemše přihotuje. Na pišćelach hraje kěbětár. Kóždy kemšer ma knihu sobu, z kotrejež spěwy spěwa. Tuta kniha rěka biblija.

Hdyž su kemše nimo, zamknje farar faru a dže domoj do cyrkwyje.

T.M.

Chcemy załožiť Serbske ewangelske towarstwo

Před džesać, pjatnaće lětami zetkawaše so skupina młódsich ewangelskich Serbow k swojemu "Serbskemu blidu", husto w Rakecach, ale tež w druhich serbskich wosadach. Rozmyslowaše so - zwjetša začichim a bjez wulkeje zjawnosće - wo nowych impulsach za serbske ewangelske žiwjenje. Časy su so mēnili. Džensniše wobstojnosće žadaja sej nowe formy zhromadneho skutkowanja. Tole so pokazuje wosebje w nastacu najwšelakorišich towarstwow, tež w Serbach. Ze wšelakich stronow je so hižo namjetowało, sej tež załožiť towarstwo, kiž ma wosebje spěchować zajimy ewangelskich Serbow. Tomu stejachu pak tež wšelake wobmyslenja napřeco: Za čotrjebamy towarstwo, hdyž mamy tež wupruwowane cyrkwinske struktury? Njejsmy so tež we Łužicy "natowarstwowali", tak zo pomału přehlad zhubiš nad wšěmi nowozałoženymi towarstwami?

Na zwjazkowej zhromadźenje serbskich ewangelskich wosadow Hornjeje Łužicy so namjet wobšěrnje diskutowaše. Wobzamkny so, naležnosć přepodać wosebitemu wuběrkej, kiž měł argumenty za a přeciwo towarstwu pruwować a při potrebjje załoženje towarstwa přihotować. Wuběrkej je so mjeztym na Michałskej farje

w Budyšinje schadźował. Kajki je tuchwilny staw?

Powšitkowne mēnjenje bě, zo trjebamy serbske ewangelske towarstwo, ale zo njesměmy wot njeho žane dziwy wočakować. Džělo ma so wukonjeć wotpowědnje našim mocam a našej ličbje. Dotalne cyrkwinske zastaranje z Božim słowom wmačernej rěči ma so pokročować. Koordinacija mjez džětom superintendentury a towarstwom ma so z tym wutworić, zo słuša serbski superintendent stajnje do předsydstwa towarstwa. Serbske ewangelske towarstwo ma słužić wjacorym zaměram. Wone ma wutworić wuši zwisk mjez ewangelskimi Serbami, kotřiž wšak su we wjetšim rozpjeršenju žiwi hač katolscy Serbja. Přez towarstwo ma so docpěć lěpše wobkedźbowanje našich zajimow w serbskej a při potrebjje tež w němskej zjawnosći. Zdobom móžeja so přez towarstwo skerje pjenjezy dobyć za wšelake projekty, kotrež bychu słužili ewangelskim Serbam. Mysli so při tym na wšelake knižne wudaća za nabožne potreby. Dokelž běchu wobdźělnicy wuradźowanja wšitcy z Hornjeje Łužicy, je so tež rozpominał poměr towarstwa k Delnjej Łužicy. Přezjednosć so w tym docpěć, zo maja so rozmołwy z Delnimi Serbami wjesć, kajki by móhl přichodny poměr być.

Jako dobry spózna so tež wot pohlad, džělo Serbskeho cyrkwinskeho dnja přirjadować nowemu towarstwu, dokelž stej wobaj plód lajskeho wuradźować naležnosć serbskeho ewangelskeho towarstwa a je oficialnje załožiť na soboće serbskeho cyrkwinskeho dnja, 18. junija, tutoho lěta w Njeswaćidle. Štož ma zajim, w to-

warstwje sobu džělać, njeh na kóždy pad do Njeswaćidla na cyrkwinski džen přijědže!

Załoženje towarstwa žadasej wšelaku prócu, zo by wšitko po zakonskich předpisach było. Přihotowanski wuběrkej ma tuž hišće wjele džěla wukonjeć. Bóh žohnuj wšitke přihoty a daj towarstwu spomóžne skutkowanje.

Jan Malink

Foto: Mihan

Wulke starosće małeje cyrkwyje

Kónc zańdženoho lěta zhonich na wokołopuču, zo přihotuje so w Minsku mjezynarodna konferenca "440 lět reformacija w Běloruskej Unitas Lithuaniae". Hdyž dostach tři dny do jeje započatka formalne přeprašenje, wopokaza so, zo bě na přnim městnje mjez wuhotowarjami mjenowana Běloruska ewangelsko-reformowana cyrkej. Tuž poskići so składnosć, zbliska spóznać bratrowsku cyrkej, wo kotrež jenož mało wědzachmy a kotraž bě přez lětstotki - jako džěl Litawskeje jednoty - zhromadnje z wuznawarjami šwicarskeje nabožiny w Pólskej džělała.

Konferenca sama (23. do 24. oktobra 1993) njeprinjese nowosće. Wona běše skerje dopominanje, zo hraješe w běłruskich stawiznach nimo prawosławneje a katolskeje cyrkwyje wot drugeje połojcy 16. lětstotka tež ewangelsko-reformowane wěrywuznaće wu-

znamnu ról. Twjerdženje tutoho fakta wuchadžeše z cyleho rjada přednoškow, ale wone ma tež wěsty džensniši wuznam w zwisku z prócowanjami wo dobyće přez lětdzesatki ateizowaneje ludnosće, přetož nimo tradiciskich strukturow, kotrež prawosławna a katolska cyrkej reprezentujetej, jewja so nowe, energiske cyrkwyje, kotrež sej přiwisnikow dobywaja. Běloruscycy ewangelscy reformowani dopokazachu, zo njejsu we wótcnym kraju někajka nowa a cuza cyrkej, ale zo hrachu dlěje hač štyri lětstotki pozitivnu ról w wuwici swojeje towaršnosće a zo chcedza samsnu ról znowa přewzać.

We 80. lětach rozrosće mjez běłoruskej inteligencu žadosć, wobnowić ewangelske namrěwstwo a dopomnić so na nje přez wotpowědnú lekturu a jeje rozpominanje.

Po tym zo běchu reformowane wěrywuznaće dodnili,

nawjazachu člonojotejutejskupiny zwiski ze Swětowym zwjazkom reformowanych cyrkwjow a witachu pola sebje předstejerjow presbyterianow z USA. Woni wudžeržuju tež z ewangelskimi w Litawskej zwiski. Přispomnić so dyrbi, zo přijědže na mjenowanu konferencu sekretar konsistorstwa ewangelsko-reformowaneje cyrkwy z Litawskeje, Algimantas Kwedarawičius. Z wotpowědnej cyrkwy w Polskej wudžeržuju běloruscy reformowani ředke pisomne kontakty, a tuž běše moja přítomnosť na konferency składnosť nawjazanja přerých wosobinskich zwiskow ze sobubratrami w Minsku kaž tež z wosadami, kiž w starych ewangelskich sydlišćach eksistuju.

Njezapomnity začišč činješe na mnje zetkanje z wosadu w Kuchcicach a zhrmadne modlitwy a spěwy při muri rozpadaneje cyrkwy, kotraž je architekturna drohocinka. W Kojdanowje, kotryž rěka přeco hišće Dzeržinsk, wobhladach sej městnosť starych cyrkwinskih twarjenjow a kěrchow, kotrež buchu w někotrych časowych wotstawkach hišće po 2. swětowej wójnje zničene a dospołnje ze zemju zrunane. Tamniša ewangelsko-reformowana wosada eksistowaše po zdaću do

lěta 1920 a rozbi so po Rigaskim měrje. Minskowscy ewangelscy wěriwi chcedža wosadu znowa załožiť. Starodawna ewangelsko-reformowana cyrkej w Zaslawju přendže najprjedy do katolskeho wobsydstwa a potom do prawosławneho, w času sowjetskeho mőnarstwa bu zničena a bu potom jako architekturny pomnik znowa natwarjena. Nětčiše knježerstwo přepoda ju zaso prawosławnej cyrkwi, hačkuliz Běloruska ewangelsko-reformowana cyrkej protestowaše.

Hdyž wobkedźbowach wěrywuznačowe wuměnjnja w Běloruskej republice, dyrbjach husto myslić na měnjnje, kotrež bě tak wažna nowina kaž "Narodnostne naležnosť", wudawana wot PAN, zwurazniła, "zo w Běloruskej knježerstwo tajnje, ale z dorazom prawosławnu cyrkej podpěruje".

Běloruska ewangelsko-reformowana cyrkej wozrodža so po 70lětnych přescěhowanjach znowa a jej pobrachuje poprawom wšitko nimo zahoritostće jeje sobustawow. Ze swójskeho rozsuda a ze swójskeje wole mjenuja so reformowani ewangelscy a wozjewjeja swoje přeswědčenje zmužiče druhim a zbudžda sej z tym nowych wuznawarjow.

Rafał Leszczyński

Druha połojca wutroby słušeše Łužicy

Dokelž su Serbj za smjerću dr. Bohumila Šretroweje nimo měry drohu přecelku zhubili, přewozmjemy z Kostnickich jiskrow, českeho ewangelskeho tydženika, wobšěrniši nekrolog, kotryž je napisal redaktor tutoho časopisa Dušan Čapek.

Tak chcemy našich čitarjow z džakownosću dopomnić, zo pisaše dr. Šretrowá pod pseudonymom Prokop w přjedawšich lětach wjele powědančkow z našeho kulturneho žiwjenja za naš časopis.

Redakcija

W starobje nimale 89 lět bu z tuteje časnosće do wěćnosće wotwołana ewangelska spisowacelka, bywša redaktorka Kostnickich jiskrow a hłowna jednačelka Kostnickeje jednoty a jeje čestna člonka, sotra

dr. phil. Bohumila Šretrowá (3. 5. 1905 - 14. 1. 1994).

Njebjeski Wótc wobdari ju z telko darami a kmanosćemi a z dołhosću plódného žiwjenja, zo móžeše na bohatu džěławosć zhladować. Na nju přihotowaše so ze studijom stawiznow a psychologije na Karlowej uniwersiće w Praze a studowaše na něhdyšej Husowej ewangelskej teologiskej fakulće tež bohosłowstwo. Wona wuznamjeni so z wobdźiwanja hódnej znajomosću europskich rěčow a wězo tež klasiskich a bibliiskich. Jako wučerka skutkowaše na gymnazijach a lětdžesatki bě fachowa bibliotekarka (w Jihlavje, w Brnje a w Praze w Słowjanskej knihowni). Hač do wysokeje staroby džělaše systematisce z knihami, tež hdyž hubjenje widžeše. Takle

znajachu ju wopytowarjo jeje bydlenja w Husowym domje.

Jeje česke literarne spisy jednaja hłownje wo stawiznach z reformaciskeho a přečiwoformaciskeho časa, wosebje za džěci a młodzinu (na př. Tajny škitar). Dołhe lěta přinošowaše ze swojimi historiskimi powědkami do našich cyrkwinskih časopisow, wosebje do Kostnickich jiskrow, předewšěm wo mužomaj, kotraž běštaj jeje wutrobje najblišej - wo Husu a Komenskim. Swoje tworby wozjewjowaše pod pseudonymom Rut Skaláková. Jako awtorka a lektorka džělaše hromadže z redakcijemi a nakładnistwami Bratrowskeje jednoty baptistow, z Blahoslavom a z Českej bibliskej towaršnosću.

Wuznamnje wobohači wona lužiskoserbsku literaturu z džesatkami biografiskimi knihami wo wótčincach tutoho najmjeńšeho słowjanskeho naroda. Njezaby při tym ani na džěćacu literaturu a loni hišće wuda we Łužicy rjanu bajkownu knižku. A zawěrnó wosta hišće něšto njedokónčeneho na jeje pianskim blidze ležo. We Łužicy bu jeje džěławosć z najwšim literarnym mytom počescěna, a wona bě čestna člonka Koła serbskich spisowacelow.

Z dopomnjenkow

Mój njebohi muž, dr. med. Kurt Křižan, kiž woznamjeneše so sam jako žiwa zańdženosć, napisal swoje dopomnjenki. K njepríjonnym časam jeho dołheho žiwjenja (1898-1988) słušatej dvě wójnje. Přerjnu, w kotrež so jako wojak zrani, scěhowaše bórce druha, w kotrež jako lěkar na wuchodnej fronće skutkowaše.

Wón pisa: "Wójna nježadaše sej jenož młodych mužow. Kóžde léto mustrowachu tež burske konje. Mój přiwuzny běše stajnje hordy, hdyž so jeho tři konje, kotrež derje hladaše, bjerjechu. Po mojím zdaću woteda wšitke tři rjane skočata na druhim mobilizowanskim dnju. Woběmaj Hannoverjano-maj Hansej a Lizy kaž tež čezkeje zymnokrejnej koble Zerje so cedlka z pochodom zwěrječa k hriwje přiwjaza. W přerim wójnskím léče dochadžachu do Hodžija hišće powěsće wo tym abo druhim konju.

Wšitcy so jara rudžachmy,

Druhdy twjerdžeše dr. Šretrowá swojím přecelam, zo słuša połojca jeje wutroby ródnej Morawje a druha połojca Łužicy. To běše wěrnó, tola z dobom směmy wěrić, zo woprowaše swoju cytu wutrobu swojemu Knjezej Jezusej Chrystusej a swoje žiwjenje službje jeho cyrkwy.

Nade wšemi knihami, z kotrymiž bě wona čas žiwjenja wobdata, lubowaše Králsku bibliju a z njeje najbóle scenje swj. Jana. A po jeje přecu přednjesechu so někotre hrona z 15. stawa tež při rozžohnowanju 20. januara we wobradnej žurli Motolskeho krematorija w přítomnosći přiwuznych, sobudžělačerjow a přecelow njebočičkeje z Českeje, Morawy a Łužicy. Při jeje kašću porěča redaktor Dušan Čapek, za serbskich přecelow so rozžohnowa spisowacel Jurij Krawža z Budyšina a za Strašniku wosadu, kotrejež swěrna člonka wona dołhe léta běše, wikar Pavel Klinecky.

Sym přeswědčeny, zo nje-wostanje dr. Bohumila Šretrowá - Rut Skaláková jenož w dobrym pomjatkuswojich přecelow a sobudžělačerjow, ale tež wulkich a małych čitarjow našeho ewangelskeho časopisa.

hdyž konje statok wopuščichu. Kak nětko žně domchowac? Žito drje bě hač na wows posyćene, ale z wjetšeho džěla stejachu hišće popy na polach. Mój přiwuzny šwikny so na koleso a pričěri skónčnje z Kamjenca na zadnju klechu chromjaceho, wysokeho, dosć wučerpaneho doćepaka. Za njeho bě tysac hriwnow dać dyrbjał. Tak ruče bě plaćizna za konja, za kotrehož bychy sej před tydženjom lédma wjace hač 300 hriwnow žadali, postupiła.

Sym tehdom hač do šulskeho spočatka 15. awgusta wšědnje sobu na žnjach pomhał. Wječor běch přeco prawje sprócný. Wbohému konjej pak, kiž dyrbješe w běhu přichodnych tydženjow cyte žně do bróznje čahać, zaprajichu husto mocy. Na jedyn podawk so žiwje dopominam. Na wotnatym polu při puću do Starých Blohašec napřečiwo Döringec pjekarni mějachmy wóz nakładžený. Něchtó worštowaše, a ja podawach snopy z widłami. Dvě woršće snopow nad klonicami

běštej nakładženej. Při zajězdze zapře so kón do chomota a wóz so hižo njehibny. Ničo njepomhaše, dyrbjachmy wóz hač ke klónicam wotkladować, jón konj čišćeć pomhać a tak z pól prózdnym wozom žně dochować.

To je wójna!

Pawla Křižanowa

Naše nowiny a časopisy před 100 lětami

Z Wostašec. Najwjetšu škodu we lužiskich hórskich lěsach je drje posledni sněh w tak mjenowanych "Zahorach" srjež Warnoćic a Wostašec načinił. Tu leži štom při štomje, a cyłe Zahory su kaž porubane. Džěl tuteho lěsa je tachantstwowy, druhi burski. Dołho budže trać, prjedy hač budža zlamane štomny wotstronjene, a tola je nuzne, zo so to bórže stanje, hewak so čerwje, wački a wšelake škódné bručki do sucheho drjewa zalahnu a so potom do stejaceho lěsa rozšěrja, hdžež bychu hišće wjetšu škodu načiniłe hač posledni sněh.

SN, 5. meje 1894

Powěsć

BUDYŠIN. Sobotu, 19. měrca, wotmě so we wosadnym domje na Hornčerskej nalětnja wokrjesna synoda. Tema bě: Kak móhla wosada w přichodze žiwa być? Na tutu synodu běchu tež naši cyrkwinscy předsterjerjo přeprošeni.

Na započatku swjećeše nowy farar Chwačanskeje wosady, bratr Noack, rańšu nutrnosť. Wón rozmyslowaše wo tym, kak je Jozef na započatku ewangelijskeje štjry króć swój puć

na prikaznju jandžela Knjeza šoť. Po tym předstaji bratr Demmler natwar telefonoweho dušepastyrstwa we wuchodnej Sakskej. Kónc lěta 1990 je so natwar započal. We wuchodnej Němskej je hižo 15 tajkich městnow. Štož dušinu radu trjeba, móže pod telefonowym číslom 51 15 10 w Budyšinje zawolać.

Farar z Kisosora w Tansaniji je so w lišće podzakował, zo chce naša eforija natwar pěstowarje tam podpěrać. Stó by zwólniwy był, tam dolećeć a sobu pomhać a z tym zwisk z tamnišej wosadu pohłubšić?

Wotmołwa krajneje synody je našu próstwu podpěrała, zo by nalětnje hromadženje pjenjez za twary w našeje eforiji předwizdane było.

Bratr Wiemer skrótka předstaji puć modlitwy za naš kraj, kiž so w meji přewjedze a přez cyłu Saksku powjedze. Wažne je, zo so přeco zaso tež za swój kraj modlimy.

Finančný plan za tute lěto je so schwalił, kiž wobsahuje dochody a wudawki we wysokošći 279 tysac hriwnow.

Po přestawce powita fararka Pappajowa diakona Gottfrieda Hānische wot wosadneje služby w Lipsku. Wón nam wo hłownej temje zajimawje přednošowaše. Z njeje skrótka někotre mysle:

- Potym zo je w Němskej murja padnyła, trjebamy mjezy přestupowace nazhonjenja wosebje tež duchowneho razu.

- Cyrkej ma přez lětstotki nadawk za zhromadženje, ale tež za poslanje čłowjekow. Wobě strukturje stej wažnej. Derje, hdyž su naše Bože služby přeco wotewrjene tež za cuzych.

- Cyrkej je tež džensa mjeńšina - je sól swěta. Mnogo poskitkow přińdže na kóždoho čłowjeka, swoje žiwjenje tak abo tak zarjadować. Derje, hdyž po puću k Bohu wostanjemy a swój puć tež druhim poručamy, kiž so za njón zajimaju. Při tym ma pak tež wěsta toleranca knježić.

- Naše mocy su wobmjezowane. Tohodla je nuzne, zo přemyslujemy wo tym, što je wosebje wažne. Přeco zaso mamy na to džiwać, zo demokratisce tež w cyrkwi wobchadzamy. Demokratija je žiwa přez strowu, sylnu opoziciju, přez prócowanje wo puć optimalneho

rozrisanja prašenjow. Najwšelakoriše služby we wosadze maja so swěru hladać.

- Kóždy přinošuje k skutkowności cyrkwe z tym, kak wón wšědnje swoje žiwjenje wjedze. Rěčmy mjezsobu wo tym, što nas zwjeseli, ale tež što nas rudži. Woboje pomha druhemu. Wonkowna a nutrkowna rjanosć a čistosć je dobry zakład za misionstwo.

Po přednošku rozdělíchmy so do mjeńšich skupinow a rozmyslowachmy wo tym, što so nam za rozšěrjenje Božeho słowa w našich wosadach wažne zda. Na kóncu so wšitcy hišće raz zhromadźichmy a kóžda skupina rozprawješe skrótka wo přemyslowanjach.

Na kóncu so fararka Pappajowa wutrobnje pola bratra Noberta Wiemera podzakowa, kiž je štyrnaće lět młodžinske džěło w našeje eforiji nawjedował a kónc apryla z tym zastanje.

H. Wirth

Drježdžany. Naš doholětny krajny biskop dr. Johannes Hempel swjećeše dnja 23. měrca swoje 65. narodny a poda so tohodla kónc nalětnika na wuměnk. Z tuteje přičiny běše sobota, 26. měrca, w Drježdžanskej cyrkwi Třoch kralow swjatočnosť, na kotruž bě někak 200 hosći přeprošenych. Swjatočnosť započa so z nutrnosťcu, na kotrejž wyši krajnocyrkwinski rada n. w. a doholětny zastupjer biskopa, dr. Ihmels, předowaše. Nutrnosťci přizamkny so postrowna hodžina, na kotrejž porěčachu mjez druhim biskop Jeremiasz w mjenje ekumeniskeje rady cyrkwjow, biskop Engelhardt jako předsyda Rady ewangeliskeje cyrkwe w Němskej a naš sakski ministerski předsyda dr. Biedenkopf.

Džakujemy so biskopej Hemelej za jeho džěło a přejemy jemu žohnowany wuměnk.

Přeprošujemy

1. 5. – 4. nježdźela po jutrach

- 10.00 hodž.** kemše z Božim wotkazanjom w Budyšinje w Michałskej (sup. Albert)
w samsnym času Boža služba za džěći
13.30 hodž. kemše w Budestecach (sup. Albert)

8. 5. – 5. nježdźela po jutrach

- 11.00 hodž.** kemše w Drježdžanach Leubnitz-Neuostra (sup. Albert)
11.45 hodž. nutrnosť w rozhłosu (sup. Albert)

15. 5. – 6. nježdźela po jutrach

- 8.30 hodž.** kemše w Minakale (fr. Feustel)
8.30 hodž. kemše z Božim wotkazanjom w Poršicach (sup. Albert)
14.00 hodž. kemše z konfirmaciju w Hrodzišću (fr. Malink/sup. Albert)

22. 5. – 1. dzeń swjatkow

- 11.45 hodž.** nutrnosť w rozhłosu (fr. Malink)

23. 5. – 2. dzeń swjatkow

- 10.00 hodž.** kemše w Budyšinje w Michałskej (sup. Albert)
w samsnym času Boža služba za džěći

29. 5. – Swjata Trojica

- 14.00 hodž.** kemše we Wojerecach (sup. Albert)

5. 6. – 1. nježdźela po Swjatej Trojicy

- 10.00 hodž.** kemše w Budyšinje w Michałskej (sup. Albert)
w samsnym času Boža služba za džěći
13.30 hodž. kemše z Božim wotkazanjom w Budestecach (sup. Albert)

Pomhaj Bóh, časopis ewangelskich Serbow. Rjadowa Konwent serbskich ewangelskich duchownych. - Ludowe nakładnistwo Domowina t.z.w.r., Sukelnska 27, 02625 Budyšin. Redaktor a skazanki: sup. Siegfried Albert, Serbski kěrchow, 02625 Budyšin, tel. 42201. - Sadžba: Serbske Nowiny Budyšin, čišć: Serbska čišćernja t.z.w.r. w Budyšinje. - Wuchadza jónkróć za měsac. Přinoški a dary na konto: Sorbische evangelische Superintendentur Bautzen, Nr. 30 000 110, Kreissparkasse Bautzen, BLZ 850 549 62